No. 40. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 2 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten Maart.

De zittingen van de Kamer der Gedeputeerden leveren sedert eenigen tijd weinig belangrijks op; gisteren hield zij zich met onderscheiden verzoekschriften bezig; ook leverde de Minister van Binnenlandsche Zaken eenige wetten in: een omtrent de politie jegens de vreemde uitgewekenen; eene andere waarbij een crediet van 200,000 francs wordt aangevraagd voor de viering der Julijfeesten, en eene derde, strekkende tot erlanging van 410,000 francs tot daarstelling eener electrieke telegraaf van Parijs naar Rijssel.

De inwijding der spoorweglinie van Orleans naar Tours heeft den 26sten plaats gehad; de hertogen *van Nemours* en *van Montpensier* vereerden deze plegtigheid met hunne tegenwoordigheid. De geheele afstand van Parijs naar Tours, welke 59 postmijlen bedraagt, werd op den uittogt in zeven en een half uur doorloopen, en bij den terugtogt in zes uren en een kwartier. Te Tours heeft de Aartsbisschop den spoorweg en de locomotief welke den eeretrein had overgevoerd, gezegend. Nadat de hertog *van Nemours* eene revue had gepasseerd, greep in gemelde stad nog een banquet van 1200 personen plaats.

— *Ibrahim*-pacha is den 26sten ll. te Narbonne aangekomen en aldaar met de eerbewijzen aan zijn' rang verschuldigd, ontvangen.

— Uit Algerie zijn geen latere berigten dan die reeds bekend zijn.

— Bijzondere berigten uit Madrid van den 23 Maart behelzen het volgende: » De Fransche gezant heeft een lang onderhoud met den hertog *van Valencia* gehad, en naar men zegt moet de uitslag daarvan voor beiden zeer bevredigend geweest zijn. Er hebben dagelijks lange vergaderingen van den ministersraad plaats; een der voornaamste punten, waarover tot nog toe daarin is geraadpleegd, is de wet betrekkelijk de dotatie der geestelijkheid, waaromtrent de te Madrid aanwezige bisschoppen geraadpleegd zijn. Overigens overtuigt men zich meer en meer, dat het ministerie voornemens is, om de constitutie en de wetten van den Staat stiptelijk in alles te eerbiedigen, en men verzekert voortdurend dat eerstdaags eene nieuwe verordening omtrent de drukpers zal verschijnen, waarbij de bepalingen der eerste gewijzigd en verzacht zullen worden. De berigten uit de provincien luiden geruststellend. Alleen in Gallicie vreest men voor onlusten. De regering heeft gemeend maatregelen daartegen te moeten nemen, en troepen naar de Corunna gezonden, terwijl de generaal *Villalonga* tot kapitein-generaal van Gallicie benoemd is en last ontvangen heeft om onmiddellijk derwaarts te vertrekken. Naar men verneemt, zou de Infant Don *Enrique,* dien de ontevredenen in genoemd gewest trachten over te halen om zich aan hun hoofd te stellen, uitgenoodigd zijn om Spanje te verlaten."

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 119,80; 3 pCt. 83,75; Spanje 3 pCt. 36³/₄; Rom. L. 101³/₈.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten Maart.

Te Posen is den 24sten dezer bekend gemaakt, dat de sedert den 6den ingevoerde maatregelen tot beperking van het vrije verkeer, van dien dag af weder opgeheven zoude worden, zullende echter het verbod om wapenen te dragen stiptelijk worden gehandhaafd. — De spoed waarmede de in het koningrijk Polen in hechtenis genomen rustverstoorders gevonnisd en die vonnissen ten uitvoer gebragt zijn, heeft in Posen, en met name onder het Poolsche gedeelte der bevolking, een diepen indruk gemaakt.

— Volgens berigten uit Weenen van 23 Maart, door den *Rheinischen Beobachter* medegedeeld, zoude van de zijde der beschermende mogendheden van Krakau aan de Fransche regering voorgesteld zijn om zich met de zorg voor de opstandelingen te belasten, die het Krakausche gebied verlaten en in Silezie de wapenen nedergelegd hadden, en thans in Pruissische vestingen gevangen gehouden worden. Voorts zou aan al de personen, die in den Krakauschen opstand betrokken geweest zijn, toegestaan worden om het land te verlaten, met uitzondering alleen van de hoofdleiders, die gestrengelijk gestraft zouden worden. — Dezelfde berigten melden, dat de Oostenrijksche regering ten gevolge van de jongste gebeurtenissen in Gallicie, besloten heeft tot de algeheele afschaffing van de vroondiensten in dat gewest, maar daaromtrent grooten tegenstand ontmoet bij den hoogen adel. Overigens wordt van verschillende punten der Gallicische grenzen gemeld, dat de rust aldaar nog verre is van geheel hersteld te zijn, daar in sommige districten nog altijd talrijke benden van landlieden hunne rooverijen voortzetteden en zorgvuldig alle ontmoeting met de troepen ontweken, door zich bij derzelver nadering in de bosschen te verschuilen.

— Volgens berigten uit Rome van 17 dezer, bleven de tijdingen uit de provincien even ongunstig; overal hadden inhechtenisnemingen plaats, daar de regering eene uitgebreide staatkundige vereeniging ontdekt had. De gouverneur van Cesena was vermoord geworden, zoo men meende als een slagtoffer van de wraakzucht der liberale partij. In de laatste dagen waren verscheiden buitengewone kardinaals-congregatien gehouden, waarin de staat van zaken in de provincien ernstig in overweging was genomen. Den 16den was er te Rome een bloedig gevecht tusschen soldaten en bewoners der voorstad aan de overzijde van den Tiber voorgevallen, waartoe de aanleiding echter, volgens de berigten, niet in staatkundige redenen gezocht moest worden.

— Volgens schrijven uit Napels, van den 17, was H. M. de Keizerin van Rusland aldaar dien morgen, onder het gebulder van het geschut, in den besten welstand aangekomen. Zij werd door den Koning ontvangen, die zich met een talrijk gevolg naar de Keizerlijke stoomboot begeven had. Den 2 April, wordt gemeld, zou H. M. Napels verlaten, om over Rome en Florence naar hare Staten terug te keeren.

Uit Rome meldt men, dat de Russische Grootvorst *Konstantijn,* den 15 dezer afscheid van den Paus heeft genomen, en eenige dagen later naar Civita Vecchia zou afreizen.

ENGELAND.

LONDEN, den 28sten Maart.

De beraadslagingen over de tweede lezing der graanwet zijn in het Lagerhuis voortgezet, en gisteren geëindigd met eene stemming, waarbij de genoemde lezing, met driehonderd en twee tegen tweehonderd en veertien stemmen, alzoo met eene meerderheid van acht en tachtig stemmen, is doorgegaan.

Van de redevoeringen, over dit onderwerp nog gehouden, waren die der ministers *Graham* en *Peel*, en van den voormaligen minister *Palmerston*, de belangrijkste. De eerste ving aan met te zeggen hoe hij zich, onder de beschuldigingen zijner vrienden met het vooruitzigt troostte dat de tijd niet ver meer af was op welken die leden, welke nu, als landeigenaars, den maatregel afkeurden, daarmede volkomen verzoend zouden wezen. Voorts wederlegde hij de meening van lord *Bentinck*, dat de nieuwe wet doorgaans aanleiding tot eene al te groote laagte der graanprijzen, en nu en dan tot eene te sterk afwisselende rijzing en daling geven zou. De rede van sir *R. Peel* strekte hoofdzakelijk tot wederlegging der beschuldiging, dat hij plotseling van gevoelens ten opzigte der graanwetten veranderd zou wezen. Reeds ten vorigen jare, bij de overweging der jaarlijksche motie van den heer *Villiers* tot afschaffing dier wetten, had hij te kennen gegeven zich niet in allen opzigte met de verdedigers van het

beschermend stelsel te kunnen vereenigen, en later, tijdens de ministeriële crisis, had hij zijne meening dienaangaande uitvoeriger ontwikkeld. Wat nu de door hem voorgeslagen maatregelen betrof, hij hield zich overtuigd dat zij ook voor de landbouwende klasse niet schadelijk, voor alle overige klassen der maatschappij voordeelig wezen zouden. De verdedigers der beschermende regten zouden zelve moeten toestemmen dat zij die niet lang meer hadden kunnen volhouden. Hem was te gemoet gevoerd dat zijne dagen als minister geteld waren. Is dit zoo, des te meer bleek het dat zijne voorstellen uit zucht voor het algemeen welzijn, niet uit politieke of zelfzoekende bronnen voortgevloeid waren. Moest hij vallen, in zijne afzondering zou hij dan de zelfvoldoening smaken dat, gedurende zijne openbare loopbaan, zijn doel geweest was den monopoliegeest te beteugelen, de nijverheid aan te moedigen, de banden des handels los te maken, de schattingen op meer evenredigen voet te brengen, en den maatschappelijken toestand der arbeidende klassen te verbeteren.

Lord *Palmerston* verwonderde zich, zeide hij, niet daarover dat de Ministers van gevoelen over de graanwetten veranderd waren, maar wel dat zulks niet reeds vroeger het geval was geweest, en meende dat die verandering niet, gelijk zij beweerden, aan de ondervinding der drie laatste jaren, maar veeleer aan de welsprekende redevoeringen, door de heeren *Cobden* en anderen, sedert vier jaren gehouden, toe te schrijven was.

— Sedert Maandag wordt in den Tunnel onder den Teems weder eene kermis gehouden, tot herinnering dat nu drie jaren geleden die vreemdsoortige doorgang voor het publiek werd geopend. Op den eersten dag hebben niet minder dan dertienduizend menschen deze kermis bezocht, wier tenten en kramen smaakvol ingerigt en van alles ruim voorzien zijn.

— Uit de Vereenigde Staten zijn brieven tot den 5den dezer ontvangen; maar zij gaan, in zoover de berigten uit Washington betreft, niet zoo ver als gewoonlijk, uit hoofde de zware sneeuw, die alle wegen bedekte, de gemeenschap had gestremd of vertraagd. In den Senaat was het, voor zooveel men te New-York wist, nog tot geene stemming over de questie wegens Oregon gekomen; nogtans scheen de hoop op het behoud van den vrede, door het nader behandelde eerder bevestigd dan verminderd.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 96; Spanje 3 pCt. 36$^5/_8$; Portug. 4 pCt. 57; Braz. 84$^1/_2$; Mexico 30$^1/_2$; Holland 4 pCt 94$^1/_4$.

BELGIE.

BRUSSEL, den 31sten Maart.

Eindelijk is het bestuur uit den staat van crisis geraakt waarin het zulk een geruimen tijd verkeerd heeft. Nadat de koning gisteren morgen den heer *de Theux* op het kasteel Laeken had ontboden, heeft deze ijverig aan de weder zamenstelling van het kabinet gearbeid, met dat gevolg dat reeds in den avond het ministerie geheel gereconstitueerd was; en wel, de heer *de Theux*, als minister van binnenlandsche zaken, ter vervanging van den heer *Van de Weyer*, de heeren *Dechamps*, *Malou* en *d'Anethan*, ministers van buitenlandsche zaken, financien en justitie, welke betrekkingen zij onder het vorig ministerie vervulden; de heer *de Bavay*, tot dusver secretaris-generaal bij het ministerie van openbare werken, tot minister van dat departement, in plaats van den heer *d'Hoffschmidt*; de generaal *Prisse* tot minister van oorlog, in plaats van den generaal *Dupont*.

Dit ministerie is het negende dat sedert 's konings komst in Julij 1831, aan het bestuur van 's lands zaken gekomen is.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten April.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag zijn de beraadslagingen over de voorstellen der Commissie tot wijziging van het Reglement van Orde ten einde gebragt. Nadat al de artikelen en hoofdstukken waren goedgekeurd, is met 25 tegen 24 stemmen besloten, om het nieuw gewijzigde Reglement eerst met den aanvang van de zitting der Kamer van 1846—1847 in werking te brengen.

In de zitting van gisteren is ingekomen eene kennisgeving van de Eerste Kamer, dat zij zich met het ontwerp van wet, tot verhooging van hoofdstuk IX A der Staatsbegrooting over 1846 heeft vereenigd.

De President stelt voor, en de Kamer besluit, om de beraadslagingen over de vijf ontwerpen van wet, tot opheffing van het fonds voor den landbouw, enz. te doen plaats hebben op aanstaanden Vrijdag, des morgens ten 11 ure; terwijl, na afloop daarvan, zullen plaats hebben die over het ontwerp tot opheffing van het fonds voor de nationale nijverheid.

De commissie voor de verzoekschriften brengt, bij monde van de heeren *van Leeuwen*, *Byleveld* en *Jongsma*, verslag uit op onderscheidene verzoekschriften.

De voorzitter gebruik makende van de bevoegdheid, hem bij art. 109 der Grondwet verleend, doet de openbare vergadering overgaan in comité-generaal.

— Men verneemt, dat bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ingekomen de antwoorden der Regering, ten aanzien van het ontwerp van wet, nopens de burgerlijke pensioenen. De beraadslagingen over de verschillende aanhangige wets-ontwerpen zullen nu achtervolgelijk worden voortgezet. Tot Paschen zullen de werkzaamheden der Kamers voortduren. Spoedig daarna komen zij weder bijeen, ten einde derzelver arbeid voor de loopende zitting, zoo mogelijk vóór de maand Mei aanstaande, ten einde te brengen. Behalve de opgemelde Pensioenwet, zal men ook het eerste boek van het Wetboek van Strafregt, gedurende deze zitting, trachten ten einde te brengen.

— Bij besluit van den 24sten Maart jl. heeft het den Koning behaagd aan den staatsraad *W. H. A. C.* baron *van Heeckeren van Kell*, met het tijdstip zijner aftreding als gouverneur der provincie Gelderland, te verleenen den rang en titel van minister van staat.

— Z. M. heeft tot ridder van de orde der Eikenkroon benoemd den heer *Boissonneau*, wegens zijne verdiensten in het vervaardigen van kunstoogen, waardoor hij ook in dit land voordeelig bekend is.

— Men verzekert dat, na het verblijf van H. M. de koningin *Victoria* in de residentie, het oude paleis in het Noordeinde, waarin men steeds druk bezig is vele verfraaijingen en verbeteringen aan te brengen, zal betrokken worden door HH. KK. HH. den Prins en Prinses *van Oranje*, zijnde het paleis aan het Plein, bestemd voor Z. K. H. Prins *Hendrik*.

Men mag zich met eenigen grond vleijen, dat H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen, die gedurende dezen winter zich door hare milde gaven zoo menschlievend heeft onderscheiden, over een paar maanden slechts voor een korten tijd afwezig zal zijn, en, teruggekeerd zijnde, voor vast haar verblijf in ons midden zal vestigen. Naar men wil zal H. K. H. alsdan haren intrek nemen in het hotel van wijlen Zijne Exc. den minister van Staat, baron *Verstolk van Soelen*, in het Voorhout.

— Z. Exc. de Minister van Finantien heeft goedgevonden en verstaan bij resolutie van 16 Maart jl., de heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te kennen te geven, met uitnoodiging om dien overeenkomstig de vereischte orders aan de daarbij betrokkene ontvangers uit te vaardigen, dat de vroeger voorgeschreven wekelijksche opgave van de hoeveelheden levensmiddelen, welke van buiten 's lands worden ingevoerd, of naar buiten 's lands worden uit- of doorgevoerd, niet verder behoeft te worden opgemaakt.

— Z. Exc. de minister van Finantien heeft, bij resolutie van den 18 Maart ll., n°. 21, eenige voorschriften gegeven tot regeling der beschrijving voor de personele belasting, voor het dienstjaar 18$^{46}/_{47}$. Deswege is aan de arrondissemens-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen onder anderen te kennen gegeven: 1°. dat in de formulieren, tot de personele belasting betrekkelijk, met uitzondering evenwel van het aanslagbiljet, als waaromtrent nadere voorschriften zullen worden gegeven, geene verandering wordt gemaakt, en dat zij in zoover dus kunnen overgaan om, hunnerzijds, het noodige te verrigten, ten einde de beschrijving der belastingschuldigen voor het dienstjaar 18$^{46}/_{47}$, te harer tijd, en naar de bestaande verordeningen kunnen plaats hebben; 2° dat voor opgemelde dienst de navolgende opcenten zullen behooren te worden geheven, te weten: 20 voor het Rijk, 6 voor de provincie, 7 voor de gemeenten, benevens zoo vele buitengewone opcenten van bijzondere objecten, afloopende terminen, enz. als bij Koninklijke besluiten voor sommige localiteiten zijn bepaald.

Bij resolutie van dezelfde dagteekening, N°. 22, heeft Zijne Exc. meergemelde arrondissements-directeurs eenige voorschriften gegeven tot regeling der beschrijving voor het regt van patent, voor evengenoemd dienstjaar, en hun dienaangaande, o. a. te kennen gegeven: 1°. dat in de formulieren, tot het patentregt betrekkelijk, met uitzondering van het aanslagbiljet evenwel, waaromtrent nadere voorschriften zullen worden gegeven, geene verandering wordt gemaakt, en dat zij, in zoover dus kunnen overgaan om hunnerzijds het noodige te verrigten, ten einde de beschrijving der patentpligtigen, over het dienstjaar 18$^{46}/_{47}$, te harer tijd kunnen plaats hebben; 2°. dat voor de dienst 18$^{46}/_{47}$ op het patentregt zullen behooren te worden geheven 28 opcenten ten behoeve van het Rijk, terwijl op de patentzegels 38 opcenten, mede ten behoeve van het Rijk, zullen moeten worden geheven.

— Men leest in de *Rott. Cour.*: »Door Z. Exc. den minister van marine is aan eene commissie opgedragen het werk van de zamenstelling eener regeling der inwendige dienst aan boord van Zr. Ms. oorlogschepen. Deze commissie bestaat uit den schout-bij-nacht *J. C. Koopman*, militair kommandant van het koninklijk instituut voor de marine te Medemblik, bekleedende het voorzitterschap, en als leden, de kapiteins ter zee *D. Bijl de Vroe* en *F. A. Johr*, beide op non-activiteit, en den kapitein-luitenant ter zee *J. F. A. Coertsen*, kommanderende Zr. Ms. stoomschip *Cycloop*, aan den Helder. Den adjunct-administrateur *J. C. Vos* is opgedragen om de werkzaamheden waar te nemen als secretaris bij de commissie, die te Medemblik zitting zal hebben."

— In het *Provinciaal Dagblad* van dit gewest leest men het volgende:

»Volgens hetgeen eenige dagbladen hebben gemeld, zou een militair der straf-divisie, dezer dagen 50 duchtige rietslagen zijn gegeven, omdat hij edelmoedig genoeg niet wilde bekennen wie hem eenig geld dat hij bezat, had gegeven.

»Het is eene waarheid, dat eene dergelijke straf, die trouwens in iedere garnizoensplaats in gebruik is, waar zich sedert de opheffing der straf-divisie, soldaten behoorende tot de disciplinaire klasse bevonden, in gebruik is, heeft plaats gehad, doch welke zonder de vermelding der juiste redenen en omstandigheden waarom die is toegediend, *vergroot* is medegedeeld geworden. Wij zijn in staat gesteld door eene naauwkeurige opgaaf van het gebeurde, hierover nader licht te verspreiden. Niet één, maar twee soldaten der tweede klasse hebben rietslagen ontvangen.

»De eerste *geene 50 duchtige* maar 20 *gewone*, omdat hij, den officier en den sergeant moedwillig had voorgelogen en zijne kleeding verzuimd te herstellen, en

»De tweede met 23 (hoezeer hem 40 waren toegedacht), ter zake hij bij het exerceren zijn geweer naar het hoofd des korporaals en zijn ledergoed tegen den grond te hebben geworpen, daarenboven verder weigerende te exerceren."

— De *Rotterdamsche Courant* vermeldt het volgend ongeluk:

» Eergisteren voormiddag had alhier een treurig en waarschuwend ongeluk plaats. De middenstijl van een raam, in de derde verdieping van een huis aan de Riviervischmarkt, welke, tot het intrijsen van goederen, naar verkiezing uitgenomen kon worden, is, toen daartegen geleund of geduwd werd, op de straat gevallen, en wel op het hoofd van een kind uit den zich nevens genoemd huis bevindenden kelder, in welke eene water- en vuurnering gedreven wordt. Na verloop van een paar uren is dat meisje, ten gevolge eener belangrijke fractuur aan de hersenpan, overleden, terwijl een wat ouder kind, uit hetzelfde gezin, door den vallenden stijl insgelijks, aan den schouder, getroffen, geen noemenswaardig letsel heeft bekomen."

— In het *Dagblad van 's Gravenhage* leest men:

» In de afgeloopene week begaven zich twee personen te Delft in zeker huis, waarvan men de voordeur onvoorzigtiglijk had open laten staan; één hunner zocht dadelijk de bewoners, die zich in de huishoudkamer bevonden, op, hun naar zekeren naam vragende; de andere had daardoor middelerwijl gelegenheid, in eene *suite*, uit een meubelstuk, door middel van het opentrekken eener ongeslotene lade, een halssieraad met gouden slot en eene parapluie uit de tweede kamer weg te nemen; na hun vertrek eerst ontdekte men den diefstal. De parapluie werd door hen dadelijk te Delft verkocht, en de halsketting alhier bij zekeren goudsmid. Niettegenstaande de onnaauwkeurige signalementen, zijn de daders evenwel alhier ontdekt en in hechtenis genomen; een hunner is vroeger reeds wegens diefstal veroordeeld geworden; de andere heeft den diefstal gepleegd of helpen plegen, nadat hij daags te voeren zijn' vader ten grave had gebragt. Men verzekert, dat het bij nader onderzoek gebleken is, dat de aangehoudenen zich ook nog aan andere diefstallen, zoo hier ter stede als elders, hebben schuldig gemaakt."

— De heer *D. Dronkers*, concessionaris van den Zeeuwsch-Duitschen spoorweg, wederspreekt in het *Algemeen Handelsblad* het door sommige dagbladen medegedeeld berigt, dat hij zijne concessie aan eene Engelsche societeit, voor *f* 100,000 en het behoud eener betrekking van *f* 5000 jaarlijks, zou hebben overgedragen.

— In de *Utrechtsche Couranten* leest men:

» De tentoonstelling van bloemen en planten van het Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde is door vele liefhebbers zoo van hier als van elders, bezocht en met belangstelling bezigtigd. De tuin van 12 à 1300 bloeijende planten, bijna alle prachtig ontwikkeld, waarvan vele uit de Tropische gewesten, in rijen en groepen geplaatst, leverde een bekoorlijk gezigt op. De vele Azalea's, Camellia's, Rhododendrons, enz. bloeiden voortreffelijk en munten vooral uit. De jonge groenten van den baron *van Tuijll* uit Maarssen, de pot met rijpe aardbeziën van den heer *Metelerkamp*, en zoo vele andere voorwerpen van land- en tuinbouw waren belangrijk; omtrent 50 inzenders hadden tot deze fraaije tentoonstelling bijgedragen.

» Gisteren 2 ure had de heer *Gené*, uit Linschoten, terwijl hij met zijne dochter in eene chais uit de stad huiswaarts wilde rijden, het ongeluk, dat iets aan het tuig brak, waardoor hij uit het rijtuig stortte, en, ten gevolge van eene bekomene inwendige wond, dien avond overleed.

»Heden ochtend in den vroegen morgen heeft zich de heer *H.* hoogduitscher van geboorte, en student in de theologie aan deze hoogeschool, op eene allezins verschrikkelijke wijze van het leven beroofd. Na zich eerst met een mes verscheidene wonden te hebben toegebragt, is hij eindelijk in een staat van volstrekte naaktheid van de tweede verdieping uit het raam gesprongen, en, erg verwond op straat nedergekomen zijnde, is hij dadelijk in het water gesprongen, waaruit hij wel is gered, doch zonder dat het door de in de werk gestelde pogingen is mogen gelukken, hem in het leven te behouden.

»De overledene was iemand van groote bekwaamheden en diepe grondige studie. Wijsbegeerte maakte een groot deel daarvan uit. Zinsverbijstering schijnt de oorzaak te zijn van de daad, waardoor hij een einde aan zijn leven maakte."

— Den 28sten Maart kwam te Arnhem aan de Rijn-barrière eene vrouw voorbij, oogenschijnlijk in hoogst zwangeren toestand. De aldaar gestationneerde stedelijke beambten, zeer medelijdend van aard, noodigden de goede vrouw eenige oogenblikken ten hunnent, ten einde wat te rusten, waaraan zij, hoewel niet zeer gaarne voldeed. De zwangerschap kwam den beambten evenwel verdacht voor, en spoedig hadden zij de groote voldoening, de arme vrouw voorspoedig van eene groote blaas met likeur te verlossen.

— Uit Leeuwarden schrijft men van den 26sten dezer:

» Wij vernemen, dat de persoon van *R. P. van Dijk*, sedert eenigen tijd gedetineerd te Sneek, als verdacht van den moord te hebben gepleegd aan de vrouw van den Horlogiemaker *van Wielen* te Balk, eindelijk, na die daad bestendig ontkend te hebben, eerst eergisteren tot bekentenis daarvan is gekomen. Men verhaalt, dat hij tevens moet verklaard hebben, dat hij geenszins was gekomen om deze euveldaad te plegen, doch dat, bij zijne poging tot ontvreemding, door de oude vrouw zoo krachtigen wederstand was geboden, dat hij, om zich te verdedigen, haar zoo vele steken toegebragt, en haren dood veroorzaakt had. Reeds is hij vroeger wegens diefstal tot tuchthuisstraf veroordeeld geweest.

— De *Javasche Couranten* tot 21 Januarij laatstleden, per overland-mail ontvangen, behelzen, onderanderen een uitvoerig verslag der viering van Zr. Ms. verjaardag te Batavia, op den 6 December, en het berigt wegens een luisterrijk thé-dansant, den 19 Januarij, ter gelegenheid van den verjaardag van H. M. de Koningin, door den Gouverneur-Generaal in het hôtel te Rijswijk gegeven.

»De Gouverneur-Generaal van Neêrlands Indie heeft den 19 Januarij een besluit genomen, bij het eerste artikel waarvan de hoogeerwaarde heer *J. Grooff*, bisschop van Canea *in partibus infidelium*, apostolisch vicaris en pastoor te Batavia, van stonde af aan in de uitoefening zijner functien wordt geschorst, en, met zijne adsistenten, *J. D. Escherich*, *A. Heuvels*, *B. Kerstens* en *J. van den Brand*, buiten Nederlandsch Indië verwijderd; wordende hun een tijd van veertien dagen, tot het in orde stellen hunner zaken, gelaten. Bij de volgende artikelen van het besluit wordt het R. K. kerk- en armbestuur van Batavia, met den resident aldaar aan het hoofd in commissie gesteld om alle kerkelijke goederen, gelden en geschriften, uit de handen van den apostolischen vicaris en pastoor dier plaats in bewaring te ontvangen; den directeur der producten en civiele magazijnen aangeschreven, voor den geheel kosteloozen overtogt naar Nederland van den Bisschop en zijne drie laatstgenoemde adsistenten, met eene der eerste goede scheepsgelegenheden, het noodige te verrigten, zijnde de heer *Escherich* bereids over den zoogenaamden landweg vertrokken; aan de R. K. pastoors *H. J. Cartenstat* en *A. Grube*, en den onderpastoor *J. A. van Dijk*, opgedragen, respectivelijk te Batavia, Samarang en Sourabaija, de herderlijke belangen der R. K. gemeenten tijdelijk waar te nemen, en, eindelijk, de directeur-generaal van financien gemagtigd om aan den apostolischen vicaris en pastoor te Batavia, *J. Grooff*, als tegemoetkoming in de afdoening zijner zaken, eene som uit te keeren, hoogstens aan het bedrag van zes maanden zijner bezoldiging gelijk staande.

De oorzaken van dit besluit, hetwelk volgens particuliere brieven tot 31 Januarij, te Batavia het hoofdonderwerp der gesprekken

uitmaakte, liggen in ongehoorzaamheid des Bisschops aan het Hoog Bestuur, door het eigenmagtig afzetten van den pastoor *Cartenstat* te Soerabaija, van den pastoor *Grube*, te Samarang, en van den benoemden onderpastoor te Batavia, *J. A. van Dijk*, en door het doen vervangen van deze geestelijken door de bovengenoemde vier anderen, welke nu, met den Bisschop, uit de Kolonie verwijderd zijn geworden.

Uit de considerans blijkt, onderanderen, hoe de Bisschop zonder omwegen verklaard heeft, het staatsbelang der Kolonie niet onvoorwaardelijk, maar alleen bij de vervulling zijner priesterlijke waardigheid, »zoo veel mogelijk" voor oogen te houden, en dien ten gevolge ook alleen »behoudens de vervulling zijner geestelijke verpligtingen" bereid te zijn, de Koninklijke besluiten en verdere ten aanzien van de R. K. Godsdienst bestaande bepalingen na te leven."

— De Nederlandsche oorlog-stoomboot *Bromo* kwam op den 5den Februarij te Singapore aan, berigten van Batavia tot den 1sten medebrengende.

De belangrijkste dier berigten hebben betrekking tot de maatregelen, door het koloniaal bestuur, ongetwijfeld ingevolge uit Nederland ontvangen bevelen, genomen, ter bevordering van eenen aanzienlijken uitvoer van rijst naar het moederland, om te voorzien in het blijkens de met de laatste mail ontvangen berigten, aldaar bestaand gebrek aan graan. — Aan de schepen, die ter overvoer naar Nederland van 's gouvernement producten waren bevracht, had men toegestaan, om een derde der lading in rijst voor particuliere rekening mede te nemen, onder toezegging dat de schepen, door welke van deze vergunning zou worden gebruik gemaakt, bij aankomst in Nederland, in stede van als naar gewoonte gedurende eenige maanden stil te liggen, dadelijk weder bevracht zouden worden. Nederlandsche schepen, die rijst voor Nederland overvoerden, mogten hunne ladingen innemen in de tot dus ver slechts voor kustvaartuigen toegankelijke kleine havens, waar geene tolkantoren zijn. Zoowel het uitgaand regt op de alzoo voor Nederland bestemde rijst als het inkomend regt op de daarvoor uit het moederland aangebragt wordende zakken waren opgeheven geworden.

Ten gevolge van al deze voordeelige bepalingen hadden de agenten op Java der voor het gouvernement bevrachte schepen te Batavia ingekocht ongeveer 900 koyangs (ongeveer 24,000 pikols) gewone witte rijst, tegen *f* 165 à *f* 180 per koyang, en te Samarang ongeveer 300 koyangs (ongeveer 8000 pikols) gewone carga-rijst, tegen *f* 140 à *f* 150 per koyang.

Deze hooge prijzen leveren voor de Javasche bevolking een groot lokaas op, om, onbezorgd voor hare eigen toekomst, niet alleen te verkoopen, hetgeen zij voor eigen behoefte noodig heeft, maar ook het zaad voor den volgenden zaaitijd. Het noodwendig gevolg daarvan zou, in geval van mislukking van den rijstoogst, groot gebrek kunnen zijn, en reeds vreest men voor eene tekortkomst uit hoofde van het ontijdig drooge weder.

De gouvernements-leverancier van rijst voor Banka is als passagier met de *Bromo* te Singapore gekomen, ten einde, in verband tot de duurte en schaarschte op Java, eenige rijst in te koopen.

Ten einde te voorzien in het gebrek aan genoegzame lading voor de ten dienste van het gouvernement bevrachte schepen, en tot dekking der door het koloniaal bestuur van Java op den Minister van Koloniën afgegeven traites, heeft dat bestuur aanbiedingen gedaan tot inkoop van particuliere koffij; maar wegens de hooge prijzen, die de houders eischten, heeft men zich niet kunnen verstaan. Met suiker evenwel was men gelukkiger geweest; daarvan waren ingekocht geworden te Batavia 10,000 pikols tegen *f* 9 en *f* 10 voor de bruine, *f* $10^1/_2$ à *f* $11^1/_2$ voor de blonde of gele, *f* 12 à *f* 13 voor de grijze, en *f* 14 à *f* 15 voor de witte; te Samarang 12,000 pikols tegen *f* $13^1/_2$ voor het gouvernements-standmonster nº. 15 en *f* $11^1/_2$ voor het monster nº. 2; en te Soerabaija 15,000 pikols tegen *f* 14 à *f* 15 voor fraaije witte suiker.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 30 Maart.

TARWE, prijshoudend, 127, 128 ℔ Bonte Poolsche *f* 340, 350; 126 ℔ dito dito *f* 330, 335; 125 ℔ dito dito *f* 325; 131 ℔ Oude Rhijn *f* 355; 129 ℔ Oude Norder *f* 320; 124 ℔ Oude Zeeuwsche *f* 320; 125 ℔ Nieuwe dito *f* 305.

ROGGE tot vorige prijzen bij partij gedaan, 121, 122 ℔ Pruissische *f* 265, 268; 121 ℔ jarige Stettin *f* 260; 120 ℔ Odessa *f* 248; 120 ℔ oude Munstersche *f* 245.

GARST prijshoud. 112 ℔ jarige Deensche *f* 160; 112 ℔ geringe nieuwe *f* 168.

HAVER ruim prijshoudend, 88 ℔ fijne *f* 136; 84 ℔ dito *f* 126.

BOEKWEIT in een doen; 116 ℔ Nieuwe Holstein *f* 146; 120 ℔ Amersfoordsche *f* 170.

KOOLZAAD prijshoud. Deensch 52 P. vl.; April 60 P. vl.; Sept. $52^1/_2$ P. vl.; Oct. $52^1/_2$, 53 P. vl.; Nov. 53 P. vl.

LIJNZAAD in een doen, 106, 107 ℔ Egyptische *f* 280.

RAAPOLIE wel zoo aangenaam, voornamentlijk, op het najaar, *f* 35; Vlieg. *f* 34; Mei *f* $32^1/_4$, $^3/_4$ à $^1/_2$; Sept. *f* $31^1/_4$; Oct. *f* $31^1/_2$; Nov. *f* $31^3/_4$ à $^1/_2$; Dec. *f* $31^3/_4$.

LIJNOLIE *f* 28; Vlieg. *f* $27^1/_4$; April *f* 27 à $^1/_4$; Mei *f* $27^1/_4$; Sept. *f* 28.

HENNEPOLIE *f* $30^1/_2$; Vlieg. *f* $29^1/_2$.

RAAPKOEKEN *f* 76 à 80. — LIJNKOEKEN *f* 10 à *f* $11^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 31. MAART 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 9,25	tot *f* 10,00.
Het dito dito Rogge	» » 7,00	» » 7,30.
Het dito dito Boekweit	» » 7,60	» » 7,90.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,33.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,33.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,86.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		» 5,00.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,25.
De kar Spaanders		» 2,70.
De » Struiken		» 2,65.
De 100 Mutsaard		» 3,25.

198ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. Nº. 6598, een prijs van *f* 1250; Nº. 17617, *f* 1000.
2e » Nº. 13417, een prijs van *f* 25,000; Nº. 3982, *f* 1000.
3e » Nos. 6446, 15808, 11841, ieder een prijs van *f* 1000.
4e » Nos. 16086, 19373, ieder een prijs van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (31 *Maart*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $60^5/_{16}$; 3 pCt. 73; 4 pCt. $94^{15}/_{16}$; Amort.-Syndik. $4^1/_2$ pCt. $99^1/_2$; $3^1/_2$ pCt. $89^1/_2$; Handelm. $4^1/_2$ pCt. $168^1/_2$; O. Ind. Leen. 4 pCt. $94^5/_8$; Aand. Rijn-Spoorw. 112; Spanje Ardoin $19^3/_4$; dito Onbep. St. $19^1/_4$; 3 pCt. $37^1/_2$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $30^3/_8$; Ardoin Coupon $20^5/_8$; Portug. te Londen 3 pCt. $59^7/_8$; 4 pCt. $58^5/_8$; Rusland 105; Certif. 1831—33 $97^1/_8$; 4 pCt. bij *Hope* $90^1/_2$; Id. bij *Stiegl.* $90^1/_{16}$; Amerika $4^5/_8$; Oostenrijk Metall. $2^1/_2$ pCt. $61^1/_2$; Braz. $87^1/_2$; Venezuela $45^3/_4$; Grenada $22^3/_4$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers